

مقدمه‌ای بر سیاست‌گذاری صنعتی در اقتصاد ایران

گردآوری و تنظیم: حسین حسینی، محمدباقر ملاصادقی

با مقدمه:

دکتر غلامرضا گودرزی

مقدمه‌ای بر سیاست‌گذاری صنعتی در

اقتصاد ایران

گردآوری و تنظیم:

حسین حسینی - محمدباقر ملاصدقی

ناشر: سازمان مدیریت صنعتی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۵-۲۰۲-۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۴۰۰

تمام حقوق چاپ و نشر، محفوظ و متعلق

به سازمان مدیریت صنعتی است.

فروشگاه شماره ۱: خیابان ولی عصر، نبش خیابان جام‌جم، ساختمان

تلفن: ۲۲۰۴۰۴۴۰

آموزش سازمان مدیریت صنعتی

فروشگاه شماره ۲: خیابان شیخ بهایی جنوبی، خیابان ایرانشناسی،

شماره ۲، شرکت والفج، خیابان نهم، سازمان مدیریت صنعتی، ساختمان شماره ۲

تلفن: ۸۸۶۰۴۲۸۰

سرشناسه

حسینی، حسین، ۱۳۷۶ - گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور

: مقدمه‌ای بر سیاست‌گذاری صنعتی در اقتصاد

ایران / گردآوری و تنظیم حسین حسینی،

محمدباقر ملاصدقی؛ با مقدمه غلامرضا

گودرزی.

مشخصات نشر

: تهران : سازمان مدیریت صنعتی، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری

: ۲۰۳ص: نمودار .

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۲۷۵-۲۰۲-۴

وضعیت فهرست‌نویسی

: فیا

موضوع

: توسعه صنعتی -- ایران -- سیاست دولت

سیاست صنعتی -- ایران

موضوع

: ایران -- سیاست اقتصادی -- قرن ۱۴

شناسه افزوده

: ملاصدقی، محمدباقر، ۱۳۷۷ - گردآورنده

شناسه افزوده

: گودرزی، غلامرضا، ۱۳۵۰ - مقدمه‌نویس

شناسه افزوده

: سازمان مدیریت صنعتی

رده بندی کنگره

: HC۴۸۰

رده بندی دیویی

: ۹۵۵/۳۳۸

شماره کتابشناسی ملی

: ۸۵۵۰۱۳۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیا

فهرست مطالب

۸	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۱۴	فصل اول: جایگاه صنعت و تولید در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی
۲۲	فصل دوم: الزامات سیاست‌گذاری صنعتی در عصر انقلاب صنعتی چهارم
۵۰	فصل سوم: آینده‌پژوهی صنعت ایران
۶۲	فصل چهارم: پنجره مشترک دانش فنی بیت‌الغزل صنعتی‌سازی جمهوری اسلامی ایران
۹۰	فصل پنجم: سیاست‌گذاری صنعتی با محوریت جهش تولید
۱۰۶	فصل ششم: الزامات سیاست‌گذاری برای صنعت ایران
۱۱۶	فصل هفتم: جایگاه نهادهای مالی در سیاست‌گذاری صنعتی
۱۳۶	فصل هشتم: آسیب‌شناسی الگوهای توسعه صنعتی در تاریخ صنعت ایران
۱۵۲	فصل نهم: الگوی توسعه صنعتی چین
۱۶۶	فصل دهم: نقش مناطق آزاد در توسعه اقتصادی کشور
۱۸۶	فصل یازدهم: نقش و جایگاه فناوری در توسعه صنعتی

پیشگفتار

صنعتی شدن ازجمله مهم‌ترین شروط پیشرفت اقتصادی کشور محسوب می‌شود. صنعتی شدن نه فقط برای انتخاب و توسعه صنایع راهبردی کشور مفید است، بلکه کشاورزی، تجارت، حمل‌ونقل، تجارت خارجی، خدمات و بخش‌های فرهنگی و اجتماعی اقتصاد را نیز ارتقا می‌بخشد. تحقق این امر علاوه بر رشد سرانه ملی موجب بهبود سطح درآمد و زندگی مردم خواهد شد. سیاست صنعتی را می‌توان نقشه راهی بیان کرد که نقش دولت در توسعه صنعتی، موقعیت بخش‌های دولتی و خصوصی در صنعتی شدن کشور و نقش مقایسه‌ای صنایع بزرگ و کوچک را نشان می‌دهد؛ بنابراین، سیاست صنعتی برای هدایت، تنظیم و کنترل (در صورت لزوم) توسعه اقتصادی مورد نیاز است. سیاست صنعتی کشور تحت تأثیر ایدئولوژی و سیاست‌های کلان دولت است؛ بنابراین، سیاست صنعتی باید به‌طور کامل واضح، مشخص و مترقی باشد و به‌طور جدی اجرا شود؛ اما امروز تولید و صنعت در کشور عزیزمان ایران، در وضعیت خوبی به سر نمی‌برد و با مسائلی گوناگونی دست و پنجه نرم می‌کند که عبور از این موانع نیازمند تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی است.

حال اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور دانشگاه امام صادق^(ع) که رسالت خود را کمک به حل مسائل اساسی کشور و همچنین، تولید محتوای لازم در زمینه سیاست‌گذاری صنعتی و اقتصادی کشور می‌داند، به منظور تهیه محتوای جامع در عرضه سیاست‌گذاری صنعتی مدرسه‌ای تحت عنوان «اولین مدرسه سیاست‌گذاری صنعت و فناوری» برگزار کرد. هدف از برگزاری این مدرسه که با حضور پژوهشگران، خبرگان و مسئولین نهادهای مرتبط با سیاست‌گذاری کشور برگزار شد، طراحی چارچوب کلی از الزامات و ابزارهای سیاست‌گذاری

صنعتی بوده است. در این مدرسه به یازده موضوع اصلی و محوری در سیاست‌گذاری صنعتی پرداخته شد و محتوای آن در قالب کتاب حاضر در یازده فصل منتشر شد. اهم موضوعات مطرح‌شده در این کتاب عبارت است از جایگاه تولید و صنعت در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، انقلاب صنعتی چهارم، آسیب‌شناسی الگوهای توسعه صنعتی در تاریخ صنعت ایران و بررسی الگوهای توسعه صنعتی در کشورهای پیشرفته.

بابت هر یک از این محورهای یادشده، از متخصصان بخش خصوصی، دانشگاهی و حاکمیتی دعوت به عمل آمد تا به بیان دیدگاه‌های خود بپردازند که پس از پیاده‌سازی اولیه هر نشست، مجدد توسط ایشان اصلاح نهایی شد تا مطالب برای چاپ و انتشار، آماده شوند.

در این کتاب سعی شده است تبیین درستی از دیدگاه‌های مختلف نسبت به موانع جهش تولید، صورت بگیرد و همچنین، راهکارهای مناسبی برای برون‌رفت از آن‌ها ارائه شود. امیدواریم مطالب و راهکارهای این کتاب مورد استفاده خوانندگان این کتاب از مسئولان حاکمیتی تا دانشجویان و پژوهشگران که می‌توانند مخاطبان آن باشند، قرار بگیرد و بتوانیم در راستای اعتلای صنعت ایران و کالای ایرانی قدمی برداشته باشیم.

در پایان لازم می‌دانیم تا از همه عزیزانی که ما را در تدوین و تهیه این کتاب همراهی کردند، ازجمله رئیس محترم سازمان مدیریت صنعتی، جناب آقای دکتر کیانی که هم با حضور خود در این مدرسه دیدگاه خود را بیان کردند و همچنین، با تلاش‌ها و همکاری‌هایی برای چاپ، ما را یاری کردند صمیمانه قدردانی کنیم. همچنین، از تمامی پژوهشگران و خبرگانی که دعوت ما را پذیرفتند و به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند، تشکر می‌کنیم و توفیقات روزافزون را برایشان از خداوند متعال خواستاریم. امید که بتوانیم در آینده هم از لطف و کمکشان در برداشتن گام‌های اساسی برای اعتلای صنعت ایران بهره ببریم.

و درنهایت، این کتاب را به سید شهدای مقاومت، حاج قاسم سلیمانی، تقدیم می‌کنیم که برای امنیت امروز ما از هیچ تلاشی دریغ نکرد و به امید روزی که در عرصه صنعت و تولید نیز شاهد حاج قاسم‌هایی باشیم که بتوانند صنعت ایران اسلامی را متحول سازند.

و من الله توفیق

حسین حسینی

محمدباقر ملاصادقی

شهریور ۱۴۰۰